

fapt împlinit și va urma încă în zilele procsime.

Sâmbătă va sosi Maj. Sa la Budapesta, unde va confera cu corifeii tuturor partidelor despre rezolvarea orisei.

* * *
„Budapesti Hir.“ de Joi aduce o explicare a ministrului de externe în ceea ce privește întârzierea sancționării proiectelor de lege bisericesci.

Kálnoky dă, că e o cestiune de curtuasie, ca toate proiectele, cari privesc atât de aproape scaunul papal, să fie în tota întregime lor comunicate cu Papa.

De altă parte respinge Kálnoky învinuirile contra lui din partea presei liberale. Spune, că toate suspiciunile liberalilor sunt nebasate și nemotivate, fiindcă ministrul de externe nu se amestecă în cestiunile de partid ale Ungariei; dar nu este permis să se trecă cu vederea, că ministrul comun de externe este și ministru magiar și prin urmare este datoriu să urmărească cu atențiune toate afacerile interne ale Ungariei, cari au influință și asupra politicii externe, cum e și politica de naționalități. Dorește, ca atât cestiunea acesta să se rezolve, cât și frecările dintre cele două camere magiare să înceteze.

* * *
„B. Tagbl.“ lamentază într'un lung articol asupra șirului fără de sfârșit de fricțiuni. În toate cercurile politice — se spune aci — se simte necesitatea, că relațiunile dintre corónă și guvern trebuie să se schimbe și că urmările acestei încordări nu pot să fie decât defavorabile pentru poporul magiar. Cu durere, însă constatată fôia acesta, că guvernul pas de pas face greșeli, cari în cercurile vieneze numai în favorul magiarilor nu se vor pute interpreta. Așa bunăoară retragerea interpelațiunii lui Veszter cu privire la scandalul Kossuth, menită de sigur a feri pe acest din urmă de neplăceri, nu va contribui la întărirea guvernului Wekerle. Dilele din urmă încă au adus nouă surprinderi. Fostul ministru de instrucțiune, contele Albin Csáky, care a fost demisionat din partea Majestății Sale, a fost primit la intrarea sa în parlament cu șomotoșe ovațiuni din partea stângei extreme. Pe lângă acesta mai vine și achitarea diaristului, căruia i-s'a intentat un proces de presă, pentru un articol scris despre regele și Ludovic Kossuth. Dacă n'ar fi fost cu mult mai bine ca procesul acesta peste tot să nu se fie intentat, este o întrebare, care atât la Viena, cât și la Pesta numai afirmativ se poate răspunde. Fie însă cum ar fi, fapt este, că incidentele aceste nu

bólei. Dacă se practică această inoculare unui animal, căruia s'a injectat prealabil și în doze suficiente serul antidifteric, inocularea rămâne fără efect, animalul este refractar! Dacă se face injecțiunea profilactică după inoculațiune, se împedecă mersul bólei, se tâmăduesc chiar, dacă s'a administrat o doză suficientă de antitocsină.

Nomai după aceste încercări de laborator d-nul Roux a început aplicațiunile asupra copiilor atinși de difterie la spitalul din strada Sévres. Trebuie a spune, pentru a fi just, că Behring, Ehrlich și câți-va medici germani, făceau în același timp cu d' Roux încercări de același gen. Resultatele, pe care ei le-au obținut concordă cu acelea care au fost obținute la Paris. Seroterapia antidifterică a fost aplicată în timp de șase luni la toți copiii intrați în pavilionul de difterie; nimic n'a fost schimbat în îngrijirile obișnuite date acestei maladii; spălături antiseptice, spoiala gâtului, tratarea tonică, reparatoare. N'a fost în plus decât injecțiunea serului. Această injecțiune de 20 centimetri cubi era făcută într'o singură înțepătură sub pielea flancului, ca o injecțiune hipodermică de morfină; ea este puțin dureroasă și serul este lesne resorbit; nici un accident nu se întâmplă din cauza înțepăturii, care este cu totul inofensivă. La bolnavii mai greu atinși

sunt potrivite de a ameliora relațiunile dintre corónă și guvern, și că prin urmare criza latentă atât de mult discutată, se apropie din ce în ce tot mai mult de sfârșit.

* * *
Comisiunea electorală din Austria își continuă desbaterile. În cercurile deputaților se așteaptă prin primirea propunerii despre instituirea unui sub comitet finea desbaterii asupra acestui obiect. Subcomitetul acesta va avea pe baza momentelor de unitate de până acum să statorască principiile pentru viitoarea reformă electorală. La procederea acestei se are în vedere și împrejurarea, că dacă situațiunea se va clarifica în comisiune până acolo, încât să potta fi vorba și despre întemeierea unei a cincea curie, atunci eventualele propuneri se vor pute mai ușor desbata în cercuri mai restrinse ale unui subcomitet decât în comisiune, unde din cauza multelor propuneri ce se fac, lucrul se îngreună. Pe baza unei propuneri precise din partea subcomitetului se așteaptă o decisiune mai grabnică.

* * *
Speranțele polonilor rusesci legate de schimbarea de tron în Rusia așa se vede, că nu sunt lipsite de orecari baze solide; în cercurile rusesci dătătoare de ton este un curent foarte favorabil pentru poloni. Spontana expresiune de condolență, prezentarea deputațiunii la actul înmormântării și faptul, că drept recunoștință pentru binevoitorea primire la țarul, aristocrația polonă, care luase parte în deputațiune a decis înființarea unui spital de băieți, care să poarte numele văduvei țarevne, au contribuit în considerabilă măsură la creiarea unui curent la curtea rusescă, cât se poate de favorabil polonilor.

* * *
Din Sofia se anunță cu data de 3 Decembrie, că macedonenii au ținut un mare meeting, la care au participat mai multe mii de macedonenii și bulgari. Cu toate că néua cădea în proporțiuni mari, la meetingul, care s'a ținut sub cerul liber, au luat cuvântul mai mulți oratori, după care s'a luat hotărârea, ca sub conducerea fostului ministru Tomjaner, o deputațiune să se roge pe reprezentanții puterilor străine, ca se influințeze la respectivele puteri a se restabili autonomia țării

* * *
După diarul italian „Opinione“ mesagiul de tron cu care s'a deschis la 3 Decembrie parlamentul italian accentuează regretele, ce a simțit Italia din incidentul morții împăratului Alexandru III al Rusiei. Ocupându-se apoi de situația politică generală, mesagiul constată garanța păcii euro-

injecțiunea era repetată a doua zi, une-ori trei-patru zile consecutiv. Sub influența acestei medicamentări se produce în starea generală o ameliorare din cele mai repeși și care este datorită introducerii principiului antitocsinic în sânge, căci numai câte-va ore după-ce s'a făcut injecțiunea se ved producându-se aceste modificări, pe care nici un tratament local nu le provoacă așa de curând. Figura reia culori, frigurile scad, copilul devine mai vesel, mai viu.

Acețiunea contra otrăvei se simte asemenea repede asupra manifestărilor locale; membranele false se detașează cu înlesnire, ele încetăză de-a spori și dispar în două-trei zile. La copii cari au deja semne de înăvălirea părții interioare a gâtului și laringelui ceea- ce se manifestă prin dificultatea de respirațiune, injecțiunea produce în câte-va ore o ușurare, și dacă s'a făcut la timp, produce disparițiunea accidentelor și permite a evita tracheotomia. Se întâmplă une-ori o ușură erupțiune ca o urdicare și care pare datorită serului; dar ea este absolut fără gravitate. În fine accidentele consecutive difteriei, precum paraliziele așa de frecvente ale vîlului cerului gurei, turburările motricității, par mai rare la bolnavii tratați prin această metodă. (Din „Timpul“.)

pene, care este o necesitate comună și pe care o dorește întrégă lumea. Mesagiul se estinde apoi la economiile, ce se fac în visteria statului și accentuează necesitatea acelor dispozițiuni financiare, cari nu îngreună pe agricultori și cari nu vor împedeca mișcarea producțiunii, ce este în creștere. În urmă mesagiul indică și alte reforme, dând deosebită importanță cestiunilor socialiste.

Diarele italiene vorbesc, că în armata italiană se vor face mari transformări în urma economiilor, ce se proiectează în bugetul armatei. Aceste economii se evaluează la suma de 7 milioane lire. Spre scopul acesta numărul oficerilor se va reduce cu 900, ér al funcționarilor din diferitele ministere cu 400. Adecî 1300 persoane vor fi înlăturate din activitate.

Presa italiană se pronunță asupra mesagiului în ton foarte rezervat. „Faullu“ dă, că sesiunea va fi importantă chiar și de nu ar succede camereii să obțină altceva decât ecuilul budgetar și regularea circulațiunii banilor. „Italie“ dă, că în mesagiul n'a fost nimic nou, și că nu e altceva decât reproducerea din vorbirile ministrilor și din articli de diare. „Riforma“ și „Tribuna“ dau expresiune speranței, că guvernul în îndeplinirea greii sale misiuni va fi spriginit din toate puterile din partea întregii camere. Și presa străină scrie despre mesagiul în ton puțin favorabil. Astfeliu „Köln. Zeitung“ pe baza raportului său din Roma scrie, că mesagiul a produs mare desamagire, fiindcă cuprinde cu mult mai puțin decât se aștepta, și chiar și ceea- ce cuprinde, se presintă într'o formă foarte nehotărîtă. Tot raportorul acestuia spune, că nici chiar diarele guvernamentale nu négă steriulul conținut al mesagiului, dar se nîsuesc a-l esplica și a îndigita, că guvernul cu ajutoriul legislativei va tînde a rezolva cât mai curând problemele puse în mesagiul. Presa francesă d. e. „Temps“ și „Débats“ vorbind despre mesagiul, dă, că referitor la afacerile interne și la cele financiare nu se face nici o enunțațiune precisă. „Temps“ mai adaugă, că nu se face amintire de alianța triplă și ca acesta este o neglijință premeditată, fiindcă nici ministrul Kálnoky n'a făcut despre ea amintire directă în esposeul său din delegațiunile de curând trecute, ci a vorbit tot numai despre Europa în general și a accentuat bunele relațiuni cu Franța și Rusia. „Liberté“ din incidentul mesagiului scrie prim articol la enunțațiunile regelui Umberto făcute în convorbirea sa avută cu Zola, și observă, că dacă regele Umberto și ministrul președinte Crispi sunt conduși într'adevăr de bune sentimente față cu Franța, care a făcut Italia-unită, atunci să iasă din alianța triplă; — acesta faptă va fi pentru dinși de folos, ér' pentru Europa salutară.

Noutăți.

Fete române date în judecată. După cum se anunță mai multe d-șore române sunt oitate la judecătoria cercuală din loc și date în judecată din cauză, că au purtat tricor românesc la sosirea din Cluș a condamnaților în procesul Memorandului Dîna de pertractare e 12 l. c. n.

* * *
Scoterea din circulațiune a banilor celor vechi. Ministrul unguresc de finanțe face cunoscut, că cu sfârșitul anului acestuia (31 Decembrie st. n.), banii de aramă de câte 4 cr. și băncutele de argint de câte 20 cr. vor fi scose din circulațiune privată. În decursul anului viitor vor mai pute fi primiți acești bani numai la casele publice ale statului. Locuitorilor dela sate mai ales le atragem atențiunea asupra acestei împrejurări, pentru ca cei ce au bani de acestia să grăbescă a schimba până la finea lunii acestia (după stilul nou), ca să nu rămână în urmă de pagubă.

Procesele „Dreptății“. „Dreptatea“ scrie: „În ședința sa din 27 Novembre a. c. curia regescă a respins cererea de nulitate prezentată de avocatul Ioan Nedelcu, contra deciziei tribunalului, pr'n care resolvă negativ excepțiunea de competență înaintată la timpul său contra țnerii pertractării finale în procesele intentate diarului nostru. În urma acestui decis, care s'a înmanuat domnului Dr. V. Branisce, a dispus presidentul tribunalului din loc, ca pertractarea finală să se țină la 28 Decembre n. a. c. în sala tribunalului.

* * *
Musica și lucrul manual. „România Musicală“ scrie: „Aflăm, că la cursurile de lucru manual, ce s'au ținut în vara trecută sub direcțiunea domnului profesor George Moian, institutorii și învățătorii au format un cor, exercitându-se în timpul liber, între altele, și cu un cântec compus anume pentru lucrul manual și dedicat cursurilor dlui Moian.

Autorul poesiei e dl G. Jándrea, ér compositorul d Tache Popescu, cunoscutul profesor de musică dela scôla normală „Carol I.“ din capitală, a dat concursul său și la instruirea corului.

Ne bucurăm și felicităm tot odată pe d. Moian pentru buna idee de a varia exercițiile manuale cu exercițiile vocii și ale auzului, cari se unesc atât de bine unele cu altele.

* * *
Dela curtea regală română. Foile magiare din Pesta primesc din Sinaia scirea, că sănătatea principesei de corónă a României este din nou atacată. Se dă, că principesa a căpătat aprindere de piept și medicii cred, că în locul atacat se vor produce și umflături. Insași Carmen Sylva, regina României, grijește de bolnava principesă de corónă.

* * *
Studentii magiari și cestiunea română. În „Egyetemi Kör“ au ținut studenții magiari o ședință, în care s'au ocupat cu cestiuni politice și mai ales cu cestiunea, că ce pozițiune să iee față de studenții români.

Aceste s'au discutat din incidentul înfrățirilor, cari se srbăză în Budapesta între studenții naționalităților.

Între diferitele „moduri de procedere“ cari s'au discutat, a fost și o propunere care a cerut ca românii (studenții) să fie puși sub pază polițiană, cât și localurile și cafenelele cari le cercetăză; apoi să se înființeze un comitet de presă, care să „reducă la adevărata valoare scirile răspândite prin diarele streine de cătră agitatorii valachi“.

* * *
Afacerea studenților din București. Dl Ionel Grădiștean a depus în 5 l. c. n. pe biroul camerei un memoriu al studenților, în care se plâng, că mai mulți din ei au fost maltratați de poliția în 14 Sept. a. c. Camera a înveuințat cetirea petițiunii și o pradă de urgență comisiunei de petițiuni. Asupra acestui raport al comisiunei s'a discutat în ședința de Joi.

* * *
Distincțiune. „Hazánk“ aduce scirea, că preotul român gr.-or. George Petrovici din Budinar a fost distins din partea Majestății Sale cu crucea de aur pentru merite.

* * *
Cereri de nulitate respinse. Joi li-s'a înmanuat domnilor Andreiu Balteș și Ioan Popa Necșă sentența Curiei reg. adusă în ultimul proces de proță al „Tribunei“. Tot Joi li s'a înmanuat și domnilor George Moldovan și Tit Liviu Albini sentența Curiei în procesul din urmă al „Foi Poporului“. Curia a respins toate cererile de nulitate ale acusaților și astfel toți patru vor trebui să între nu peste mult în temniță. În același timp dl George Moldovan, care după-cum se scie a fost condamnat în cele trei procese din urmă ale „Foi Poporului“ la opt luni temniță de stat și la 1 resp. 3 luni temniță ordinară, a primit citațiune, ca pe 19 Septembrie n. să se prezente înaintea tribunalului din Cluj, unde se va ține pertractarea pentru cumularea pedepselor sale.

* * *
Protestul slovacilor evanghelici. Pe 12 l. c. a convocat episcopul slovac Horvath și cunoscutul patriot naționalist Mudron

un sinod pentru a lua pozițiune energică contra arondării celei noue a cercurilor ecleziastice.

Baronul Hirsch proprietar magiar. După cum se vestese baronul Hirsch în curând va călători în Ungaria două mari posesiuni, și anume domeniul lui Wenckheim dela Lébény-Szt. Miklós și posesiunea contelui Khuen-Hédervár dela Hédervár. Amândouă aceste posesiuni le va plăti cu 10 milioane fl.

Papa — după cum se telegrafază din Roma cu datul de 5 Dec. a. c. n. — a convocat la o ședință pe cardinalul Rampolla și pe alți patru cardinali, cari au participat la conferențele din urmă în chestiunea „uniunii” bisericilor. În acea ședință s'a statorit mijlocele practice pentru a valora concludul acestor conferințe, conclud, care va fi sancționat prin o constituțiune apostoolică a cărei publicare se va face în curând. Și după publicare, cardinalii respectivi vor fi convocați în totă luna, pentru a veghia aplicarea constituțiunii.

Iubileul de 100 ani al bisericii gr.-or. din Coșocna. În 21 Noiembrie, în ziua sfintei sârbători a intrării în biserică, domnia o agitațiune extraordinară prin orașelul Coșocna. S'au implinit adecă 100 de ani dela înființarea bisericii române gr.-or. de acolo

Poporul, împreună cu neobositul părinte Ciortea, au făcut tot ce li-a stat în putință pentru a primi pe toți oșpeții, cari în număr de câteva sute, inteligenți și țărani. Duminecă seara era aproape înțesat trenul, ce mergea spre Apahida. La preoții și poporul, ce venia de câtră Huedin, s'a alăturat și corul bisericesc al universitarilor din Cluș, constând din 18 inși, care aveau se execută cântările la s liturgie, sub conducerea dlui Vasile Oros, stud. iurist, care se mândrește cu o voce puternică de tenor, tot atunci a plecat și protopopul Clușului, dl Tului Roșescu.

Duminecă în presera sârbătorii de Luni, părintele Iliescu a oficiat vecernia, ér Luni dimineața la 9 ore a sunat toaca cea veche a bisericii, la auzul căreia poporul întreg, bărbați, femei, bătrâni, juni și copii pleacă spre biserică, care însă fiind mică, n'a putut cuprinde nici a 3-a parte a poporului.

La s. liturgie a oficiat protopopul tractului, M. O. D. Tului Roșescu din Cluș, asistat de părinții: Teodor Ciortea, protopop onorariu și paroch al Coșocnei, Anania Moldovan din Cara, Florian Hajdeu din Sebeșul mare, Eliă Căpușan din Mociu, Gavril Todoruț din Buteni, Simeon Ciuca din Apahida, Iosif Stănescu din Gy-róvársárhely și Ioan Iliescu din Banabic.

Pe toți cei de față i-a încântat corul universitarilor cântările (compoziții de Dima) toate le-a executat foarte bine și cu mult simț.

Înainte de finalul serviciului divin ținu dl protopop tractual Roșescu o predică foarte frumoasă ocașională, în care arată istoricul acestei biserici, vorbe despre relicuile, ce sunt acolo, precum și despre două documente originale.

După serviciul divin, mulțimea în frunte cu preoții, în sunetele clopotelor și imnurile ieșite din pepturile sutelor de credincioși au încunjurat de trei-ori biserică, mulțimea a mers apoi la preoții, cari stăteau în ușa bisericii și au sărutat crucea și evanghelia. La amădi s'a dat o masă bogată. Acesta sârbătoră a întărit credința poporenilor și a dovedit evlavie lor cea mare.

Grânele române. Cetim în „Timpul”: Mai multe diare au publicat scirea, că grânele noastre ar fi oprite de a intra în Ungaria. Scirea acesta este neesactă. Faptul este următorul: Se scie, că grânele noastre au o calitate mult mai superioară grânelor ungare, a căror făină nu se umflă, dacă nu este amestecată cu grâu românesc. Lucrul acesta făcea, ca întotdeauna morile ungare din Budapesta să macine și grâu românesc, pentru a-l amesteca cu făină din grâul unguresc. Mai mulți deputați șovinști unguri, vădând acest lucru, au voit a face presiune asupra guvernului ungar, silindu-l a opri

intrarea grânelor noastre în Ungaria, dar n'a isbutit.

Emigrările la America. După nise arătări oficiale din New-York, în anul acesta au emigrat din Ungaria la America nu mai puțin ca 20,000 locuitori. La acesta „Magyarország” face observarea, că „muncitorii germani, italieni și alții, veniți din străinătate, găsesc patrie în Ungaria, pe când cetățenii ungari își părăsesc patria lor și pleacă în America, unde li ademenesce speranța la un câștig mai mare, cu toate că emigrații de cele mai multe ori se înșelă amar“.

Un studiu național economic. Poetul Tennyson lua un petec de hârtie, și scriind o poesie pe dînsul, câștiga 20,000 franci; asta va să zică geniu. Vanderbilt poate să scrie pe ori și ce bucățică de hârtie și o ridică la valoarea de 20 milioane de franci. Asta se chiamă capital. Statele unite din America bat din 1½ uncie aur o monedă cu un vultur pe ea, și această monedă reprezintă o valoare de 20 dolari; asta se numesce bani. Un mehanic face dintr'un material, care îl costă 20 franci, un césornic, care valorază 200 franci, acesta se numesce artă. Un comerciant vinde un articol cu 5 franci, pe când îl costă numai 1 franc, asta va să zică negoț. O damă ar pute să și cumpere o pălărie frumoasă cu 25 franci, dar nu! Domnia-ei preferă una, care costă 100 franci, asta va să zică nebulie. Un hamal în port muncesce 10 césuri pe zi ca să câștige 5 franci, asta se numesce muncă. Scriitorul acestor rînduri ar pute pune în curs o poliță pentru 200.000 franci — care în realitate nu e vrednică nici 5 parale — asta va să zică nerușinare. („Vatra“)

Cutremurul de pământ din Italia precum se vestese din Reggio di Calabria ține în neconțință agitațiune poporațiunea de acolo, căci, judecând după presemne, se așteptă un nou cutremur. Întréga poporațiune ziua-noaptea petrece pe strade și nu cuteză să între sub coperișe. O statistică oficiasă constată, că cu ocașiunea cutremurelor de pământ au perit 86 oameni. Numărul răniților se urcă la 600, dintre cari mai în urmă încă au murit foarte mulți. — În Triest încă domnesce un teribil orcan, care face la ora 86 kilometri, rupând și returnând tot ce află în cale. Năile sosite la Triest sunt silite să aștepte înaintea fabricii de corăbii, fiindcă în port nu pot străbate din cauza orcanului. În oraș s'au întemplat multe nenorociri.

Cel mai lung pod de pe pământ. În China, aproape de Sangang, se află cel mai lung pod de pe pământ. El se numesce podul „leilor” și este de vre-o opt kilometri și ceva.

Acest pod e aruncat pe un golf dela marea galbenă de trei sute stâlpi de zid, la șaptezeci picioră de-asupra apei. Nise lei mari de marmoră stau de-asupra fie-cărui stâlp. Podul a fost făcut din ordinul împăratului Kiling-Lang, care domnia în China pe la sfîrșitul secolului trecut.

Pumnal veritabil. În Przemisl la o repreentațiune teatrală de diletanți, care s'a dat în amintirea revoluției din 1830 și care are de obiect un eveniment tragic din istoria polonă, s'a petrecut pe scenă un cas tot atât de tragic. În piesă își are rol un spion rus, pe care gardistul îl ucide cu un pumnal, fiindcă nu scie lozincea. Rolul acestui spion a fost jucat pe scenă de brutarul Csynsky, ér al gardistului de oficiantului Solsky. Din întemplanie, în loc de pumnalul teatralului, i s'a dat lui Solsky un pumnal acuzit, cu care Solsky în reprezentațiune a străpuns pe Csynsky oblu în inimă astfel, că acesta a cădut mort pe bină, lăsând în urma sa o nevastă tineră și un băiețel.

Jidanii în Rusia. Speranțele, că sub noul regim rusesc, tractarea jidovilor din Rusia se va mai îmbunătăți, nu pare a se realiza, după scenele, ce s'au petrecut în zilele din urmă. Mai multe familii jidovesce cu deosebire din guvernământul Grodus au trebuit să-și părăsescă averea și să plece în alte țări.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ

Țera noastră.

Descriere populară a Ardélului de
Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Lângă Orăștie spre munți se nață délul Holămb (340 m.) unde se află urme romane și de pe vârful căruia avem o privire frumoasă și depărtată. Spre mătădi vedem rămurindu-se munții Șeșelului, cu piscurile lor mai însemnate, Bătrâna și Godeanul, apoi în căța depărtării spre mătădi-apus zărim Rătezatul; la pôlele délului se estinde Câmpul-Pâni și pe Mureș în jos valea lată a rîului, din care se nață ca o sentinelă uriașă împinsă spre riu, délul Uroiului pe malul drept al Mureșului și mai în jos délul Devei, încoronat cu frumoșe ruine de cetate, ér diecolo de Mureș se nață munții Săcărâmbului.

În munții Șeșelului se află unele locuri demne de atențiune. Astfel mergând dela Orăștie pe riuțele Orăștie în sus, cam în depărtare de 5 ore, dînsus de satul Costesci la Grădiștea-Nouă dăm de ruinele unei fortărețe romane. Ele se află în un loc foarte frumos, în mijlocul codrilor seculari, pe căta de lângă păreul Valea-Albă a muntelui Muncel, având o estensiune cam de 1300 de de urme în periferie. Printre pietrele mari cuadrate, din cari a fost ziduită fortăreța, găsim resturi de columne uriașe de trachit și mai rar anticități. Astfel se scie, că pe la începutul secolului nostru s'au aflat aici o mulțime de galbini de Koson.

Dela Grădiștea Nouă nu departe spre răsărit se nață Godeanul (1659 m.) de pe vârful căruia avem o privire încântătoare spre mătănoapte și apus de sóre, apoi mai departe tot spre răsărit este muntele Bătrâna (1794 m.)

Dela acești munți mergând spre mătănoapte și trecând prin satul de munte Măgura, dăm de satele românesce Șeșelul (Șeșelul-Nou și Șeșelul-Vechiu), aședate în valea riuțelului de asemenea numire. Dela aceste sate își are numele grupa de munți, ce se rămuresc din munții Șeșelului spre Câmpul-Pâni. Lângă Riu-Mare se află aședat satul mare Cugirul, cu 3647 de locuitori, mai toți români, cari au o scólă cu doi învățatori și o învățătoare. Dela acest sat își are numele protopopiatul român gr.-cat cu scaunul în Orăștie. La Cugir se află o fabrică de unelte de fer economice, fabricându-se cu deosebire seceri, mai multe deci de mii pe an, din ferul crud dela Hunedóra. O asemenea fabrică de unelte se află și la Șeșelul-Nou, care însă acum nu este în lucrare.

De cealaltă parte a Câmpului Pâni diecolo de Mureș, se află satele Gioagiul de jos (Joseni) și Gioagiul de sus (Suseni), aședate pe valea riuțelului Gioagiu, care se varsă în Mureș. Dela aceste sate își au numirea două protopopiate române gr.-or. anume protopopiatul Gioagiu I. cu scaunul în Hondol și Gioagiu II. care își are scaunul în Săcărâmb. Între Gioagiul pe partea dreaptă a vălei, pe un podeiu încunjurat cu păduri se află scaldele Gioagiului, numite Feredeu. Aici isvoresc patru isvóre calde, alcalice, având o temperatură de 31.5°C. Apa lor folosesce cu deosebire la reumă, morburii femeesce, anemie ș. a. Isvórele și întocmirile de scaldă sunt încunjurate cu un parc. Scăldile sunt cercetate cu deosebire de locuitorii din împrejurime.

Termele acestea au fost cunoscute și întrebunțate și de romani. Urme de ale lor se află aici, precum și în împrejurime. Asemenea se află în împrejurime mai multe parți pitoresce și romantice. Lângă scăldi, din jos de ele, este o frumoasă cască, formată de un părau, care își rostogolesce apa cu zuzet dela o nălțime de 8—10 stângeni. Pe valea Gioagiului în sus căltoriul dă în cale i de stânci pitoresce, de strîmtori, peșteri, cascade și priveliști frumoșe, asemenea și prin văle delurilor păduröse, cari se perd în valea Mureșului. Astfel la Rapoltul-Mare dăm de isvóre încrustătoare și cascade, la Rapoltul-Mic de peșteri și, mai aproape, la Cignău aflăm o grotă de calc cristalin. Lângă Cignău se nață délul Măgura, (665 m.) de pe care ni-se deschide o panoramă frumoasă. Spre mătădi vedem estindându-se Câmpul-Pâ-

ni, mărginit de munții Șeșelului, spre mătădi-apus privirea nepătrunde în valea romantică a Streiului, ér pe Mureș în sus zărim în depărtare vârful zidurilor din cetatea Alba-Iuliei.

Mergând mai în jos pe Mureș pe la pôlele delurilor, pe vârful unei înălțimi înspre Băbâna aflăm ruinele cetății romane Germisara, unde se află anticități cu inscripții romane. Dela Băbâna își are numirea un protopopiat român gr.-cat, cu scaunul în Săcărâmb, aparținător episcopiei Lugojului. (Va urma)

Invitare.

Societatea de lectură „Andrieu Șaguna” invită la ședința publică ce se va ține Marți în 29 Noiembrie st. v. în memoria Marelui Arhiepiscop Andreiu, în sala cea mare a „Seminariului Andreian”. Începutul la 7 ore seara.

Program.

1. „Cântec de jertfă”, de L. von Beethoven, executat de corul seminarial.

2. „Unele trăsături ale caracterului”, disertațiune cetită de autorul Marcu Jantea în cursul al III-lea.

3. „Rugămintea din urmă”, poesie de George Coșbuc, declamată de Victor Oțoiu, cleric în cursul al II-lea.

4. „Cântec de sără”, de Nicolau Popovici, executat de corul seminarial.

5. Scena I. actul al V-lea din „Hoții”, tragedie de Fr. von Schiller, predată de Andreiu Badiu, Sterie Stînghe și Ioan Hansu, clerici în cursul al III-lea.

6. „Credința și însemnătatea ei”, disertațiune cetită de autorul I. Toma cleric în cursul al III-lea.

7. „Țiganul șiret” anecdotă de Th. D. Speranția, declamată de Iacob Manoil, cleric în cursul I.

8. „Marș ostășesc”, arangiat de Nicolau Popovici, executat de corul seminarial.

Oferte maritimose se primesc cu mulțămintă și se vor cuita pe cale publică.

Din public.*)

O întrebare.

Comitetul central al „Reuniunii învățătorilor gr. or. români” din districtul Sibiiului, a fost convocat — pe calea publicității — la o ședință pe 8 Noiembrie a. c. n. La aceea ședință, membrii întruniți, din cauză neatrănătoare de ei, n'au încheiat protocolul, ci a rămas să se continue ședința în 13 Noiembrie c. n.

Marți, în 13 Noiembrie c. n. ca membru al comitetului, m'am prezentat la timpul ficsat în localul destinat pentru ședință, dar n'am găsit pe nimeni. Pentru orientare m'am așteptat barem la un avis din partea membrilor biroului, dacă sunt împedecați a se presenta, ori eventual dacă alte afaceri i-au silit să amâne ședința. Nici una însă!

În urma acesteia, vădând acum, că se urmăresce o amânare ad calendas graecas, căci deja mult timp s'a străcurat de atunci, fără să urmeze vre-o nouă convocare, obligată, de sine înțeles, mă simt deci dator să întreb onoratul birou, dacă acesta procedură se poate justifica cu interesele și peste tot cu caracterul reuniunii noastre?!

Din parte-mi află cauza convocării de atunci destul de urgentă și momentosă. Fapt altcum justitiat! Și a o amâna, nota bene în chipul arătat, însemneză a o neglijență!... Acesta practică însă, în sinul unei corporațiuni viguroșe și cu ninsușă de progres, nu poate avé loc!!

Pentru aceea să se scie, că cel puțin membrii actuali ai comitetului, în asemenea cauze și pentru asemenea activitate, nu împart cu nimeni răspunderea!

Atâta de-ocamdată. Cerând trebuința, voui reveni.

Sibiiu, 6 Decembrie, 1894 n.

Un membru din comitet.

*) Pentru cele publicate în rubrica acesta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Nr. 965.

[239] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch în comuna Laslea-mare, protopresbiteratul Sighişorei, pe baza ordinaţiunii consistoriale din 4 Octobrie a. c. Nr. 6627 B. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Dotăţunea împreună cu acest post este de 431 fl. 70 cr. v. a.

Informaţiuni mai detaiate se pot lua dela Oficiul protopresbiteral. Reflectanţii la acest post, îşi vor aşterne cererile lor concursuale instruite conform legilor în vigôre subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Sighişora 20 Octobrie, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sighişorei în conţelegere cu comitetul parochial concernat.

Demetriu Moldovan,
protopresbiter.

Ori-ce tuse

precum ori şi ce bôle de catarh de ale canalului de respiraţie, de gâtje, plumâni, apoi greutate de respiraţie, astma, flegmă, tusă măgărăscă, şi ori-ce tuse, răguşală şi gădilitură în gât, început de tuberculosă, se pot depărta mai iute şi mai uşor cu întrebuintarea renumitului şi după prescripţia medicală preparat **Ceaiul Sf. George**, pachetul à 50 cr., şi **Praful Sf. George**, care aparţine ceaiului, cutia à 20 cr. împreună cu prescrierea întrebuintării medicale. *Succesul se simte după câte va fiile.* Mai puţin de 2 pachete nu se trimit. [236] 3-12

La trimitere cu posta 20 cr. mai mult, pentru pachetare şi espedat. Tôte comandezile sunt a se adresa direct la

St. Georgs-Apotheke,
Wien, V/2 Wimmergasse Nr. 33.

CÉSORNICE DE BUZUNARIU
de goldin original,

regulate exact, garantate pentru mersul bun, literez eliberat de porto.

pentru o bucată fl. 5.50 orologiu pentru domni
" " " " 7.50 " " dame
" " " " 7.80 " " cu capac duplu

şi la fie-care orologiu o căptuşală de piele gratis.

Aceste orolôge nu se pot deosebi nici chiar de bărbaţi specialişti de orolôgele de aur curat. Orolôgele de goldin sunt în urma frumseţii şi a practicabilităţii lor în folosire la cei mai mulţi oficianţi ai drumurilor ferate din ţeră şi străinătate. [235] 3-10

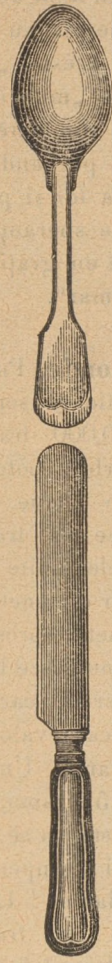
Aceste orolôge au renume universal, au fost recunoscute de cele mai escelente prin nenumărate scrisori de recunoştinţă.

Lanţuri de orolôge de goldin curat fason de aur
fl. 1. — fl. 1.25. — fl. 1.50 şi fl. 2.

Trimiterea prin rambursă. — Preţ-curantul gratuit.

Depoul orolôgelor de goldin „Bing“
Wien, I, Seilergasse Nr. 11.

— Celor ce nu le convine li se primesc înderăt. —

CRISĂ MARE!

New-York şi Londra nu au cruţat nici continentul european şi o mare fabrică de argintării s'a simţit îndemnată a desface proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remuneraţiune a puterilor de lucru. Cu esecutarea acestor mandat sunt eu împuternicit. Epedez deci ori şi cui obiectele următore pe lângă simpla remunera de fl. 6.60 şi anume:

- 6 cuţite fine cu tăiş veritabil englez.
- 6 furculiţe de argint patent american dintr-o bucată.
- 6 linguri de argint patent american.
- 12 linguriţe de argint patent american.
- 1 lingură pentru supă de argint patent american.
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american.
- 2 păhare pentru ouă, de argint patent american.
- 6 tave Victoria englezesci.
- 2 felinare frumoşe de masă
- 1 sitişă pentru ceaiu.
- 1 lopăţică pentru zăhar pisat.

[232] 5-7

44 de bucăţi laolaltă numai fl. 6.60.

Tôte acestea 44 de bucăţi au costat mai nainte fl. 40 şi se pot căpeta acum pentru preţul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care îşi păstrază colôrea 25 de ani pe garanţă. Ca dovada cea mai bună, că însertul acesta nu e

nici o înşelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii tuturoră cărora nu le convine marfa. Nimeni se nu lasă deci prilegiul acesta admirabil şi se-şi procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de Crăciun şi Anul-Nou

precum şi ca present de nuntă şi pentru tôte gospodăriile mai bune.
Se capătă numai la

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent.
Viena, II., Rembrandtstrasse 19, — Telefon Nr. 7114.

Expediţia în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curăţit 10 cr.

Veritabil numai cu marea înregistrată de alături (metal higienic.)

Estras din scrisorile de recunoştinţă:

Texing, Austria de sus, 21 Feb nar e 1892.
D'n întâmplare am vădut garnitura D-tale la Esceleţa Sa baronul Wurmbbrand ş' m'am convins de frumseja şi iefinătatea aceleia.
Iosif Forst, preot.

Olmütz, 1 Ma u, 1892.
Sunt fôrte mulţămît cu espediţia, care a în recut pe departe aşteptările mele.
Căpitan Cz..., comanda pieji-

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1894.

Budapesta — Predeal										Budapesta — Arad — Teiuş									
Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tr. de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren miest	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren miest			
10.—	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25	—	—	—	—	—			
8.25	2.10	2.50	6.—	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.25	7.—	1.50	8.1—	—	—	—	—	—			
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	↑	2.30	5.23	3.50	11.46	4.56	3.10	4.24	11.10	4.—	1.37			
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24	9.10	8.42	3.55	6.55	6.10			
3.46	7.08	—	1.50	2.12	Oradea-mare	↑	—	2.25	11.04	8.43	12.23	—	—	—	—	—			
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13	11.07	2.30	—	4.30	7.05	6.35			
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.47	10.32	2.44	—	4.42	—	6.46			
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Bratca	↑	—	—	9.10	—	1.13	3.15	—	5.03	—	7.07			
5.45	—	2.50	4.07	—	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41	3.32	—	5.14	—	7.18			
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Huedin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02	3.58	—	5.32	7.50	7.35			
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Ghirbău	↑	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02	4.30	—	5.56	—	7.53			
8.05	—	6.13	6.24	—	Cluş.	↑	2.—	11.01	6.14	5.25	7.30	4.50	—	6.12	—	8.14			
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	Apahida	↑	—	10.45	5.45	4.48	6.47	5.40	—	7.28	9.10	9.24			
8.49	11.10	—	8.40	6.11	Ghiriş	↑	—	—	5.18	4.23	6.29	5.40	—	7.54	—	9.50			
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Cucerdea	↑	—	—	3.53	3.—	5.21	—	—	8.10	9.34	10.06			
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Ujóra	↑	—	—	3.06	2.20	4.47	—	—	8.28	—	10.24			
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Vinţul-de-sus	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	8.54	10.—	10.50			
10.59	1.43	—	11.54	—	Aiud	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	9.08	10.11	11.04			
11.07	1.52	—	12.04	—	Teiuş.	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	10.10	10.37	11.43			
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Crăciunel	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	10.39	10.37	11.43			
11.48	2.40	—	1.—	8.33	Blaş	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	10.53	—	12.06			
12.25	—	—	1.40	8.38	Micăsasa	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	11.07	—	12.30			
12.50	—	—	2.17	—	Copşa-mică	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	11.28	—	12.44			
1.04	—	—	2.35	9.09	Mediaş	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	11.54	—	1.20			
1.35	—	—	3.14	—	Elisabetopole	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
1.50	—	—	3.34	9.42	Sighişora	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
2.13	—	—	3.49	9.44	Haşfalău	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
2.32	—	—	4.11	9.59	Homorod	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
3.04	—	—	4.48	10.22	Ágostonfalva	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
3.39	—	—	5.27	10.51	Feldioara	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
3.04	—	—	6.10	11.12	Braşov	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
5.26	—	—	7.50	12.26	Timiş	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
6.08	—	—	8.30	12.58	Predeal	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
6.40	—	—	9.03	1.15	Bucureşti	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
7.16	—	—	9.38	1.34	—	—	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
8.—	—	—	10.25	2.09	—	—	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
—	11.—	—	—	2.19	—	—	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
—	12.26	—	—	3.01	—	—	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
—	1.11	—	—	3.31	—	—	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			
—	8.45	—	—	9.15	—	—	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	—	—	—			

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă órele de nopte